

**INNSPILL TIL STORTINGSMELDING OM LANGSIKTIG VERDISKAPING FRA NORSKE
ENERGIRESSURSER**

Framtiden i våre hender takker for muligheten til å komme med innspill. For å sikre langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser må energipolitikken utformes på en måte som minimerer klima- og naturrisikoen som vi står overfor.

Det bør komme tydelig frem av meldingen hvordan energiproduksjonen som regjeringen legger opp til er i tråd med målene i Parisavtalen og Norges forpliktelse om 50-55% kutt av 1990-nivå innen 2030, og hvordan vi skal oppnå nullutslipp i 2050.

Hvilke olje- og gassressurser skal bli liggende i bakken?

For å nå Parisavtalens mål må store deler av verdens olje-, gass- og kullressurser bli liggende ubenyttet. Derfor har Danmark nylig besluttet å stanse letingen etter olje i Nordsjøen. Og USAs påtroppende president Biden har varslet at han vil gjenopprette USAs forpliktelse om å ikke vurdere olje- og gassvirksomhet i arktiske havområder, og vil jobbe med Arktisk råd for å utvide moratoriet globalt.

Dette er i tråd med forslaget fra ni internasjonalt anerkjente norske samfunnsøkonomer fra Universitetet i Oslo, Statistisk sentralbyrå, OsloMet og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, i artikkelen [The case for a supply-side climate treaty](#), som ble publisert i det anerkjente tidsskriftet Science 26.07.19.

Forfatterne av artikkelen tar til orde for at verdens produsentland bør avtale hvilke olje-, gass- og kullressurser som skal bli liggende i bakken.

En slik produsentavtale kan:

- 1) Styrke klimaeffekten av tiltakene i Parisavtalen når det finnes land uten klimapolitikk.
- 2) Stimulere investeringer i klimavennlig teknologi.
- 3) Fungere som forsikring mot en mislykket Paris-avtale.
- 4) Svekke motstanden mot klimatiltak blant produsenter av fossile brensler.

For produsentene vil det være gunstig å supplere Parisavtalen med en avtale om begrenset tilbud. De taper på at ressurser blir liggende urørt - noe som for øvrig også vil skje med en vellykket Parisavtale - men tjener på at internasjonale brenselpriser øker.

Framtiden i våre hender mener derfor at Norge bør ta initiativ til en klimaavtale mellom oljeproduserende land om hvilke olje- og gassressurser som skal bli liggende i bakken, for å bidra til Parisavtalens mål og til verdiskaping fra norske energiresurser.

Framtiden i våre hender

Energimeldingen må bidra til omstilling av olje- og gassnæringen

Klimaomstillingsutvalget advarer mot at store deler av norske olje- og gass-ressurser vil kunne bli ulønnsomme i en verden som går mot 1.5 grader. Dette vil kunne gi store finansielle tap og bortfall av eksportinntekter og sysselsetting ettersom norsk økonomi er svært oljeavhengig og risikoutsatt gjennom oljeskatteregimet hvor staten tar 90% av risikoen ved nye utbygninger.

I tillegg vil også videre utbygninger gi økte utslipp og risiko i sårbar natur, spesielt i arktiske områder. Vi ser nå at risikobildet skjerpes. Stormakter som Kina, USA og EU, så vel som nordiske naboland, satser kraftig på det grønne skiftet.

Framtiden i våre hender støtter WWF Verdens naturfonds innspill om at det bør legges til grunn en oljepolitikk som kraftig begrenser videre utbygninger gjennom å stoppe tildeling av nye lisenser, kreve stresstesting av nye utbygninger mot Parisavtalens målsetninger, og innføre et nøytralt skattesystem som fjerner friinntekten og særfradragene til nye prosjekter.

I tillegg vil dette også medføre reduserte utslipp og mindre behov for å elektrifisere olje-, og gassplattformer. I den grad det skal bygges ut nye prosjekter mener Framtiden i våre hender at elektrifisering ikke må gjennomføres med strøm fra land da dette vil medføre store naturinngrep, stor motvilje, og høye kostnader for fellesskapet. Derimot skal en (delvis) elektrifisering ses i sammenheng med flytende havvindproduksjon eller annen fornybar offshore teknologi, noe som vil kunne bidra til ny teknologiutvikling og verdiskapning, samtidig som det frigjør kraft til elektrifisering.

Dette må i størst mulig grad bekostes av olje- og gassnæringen selv. Dette kan sikres gjennom innføring av en såkalt omstillingsavgift på produserte volumer av olje- og gass. Provenyet fra en slik avgift vil kunne brukes til å finansiere omstillingsprosjekter, samtidig som den også bidrar til å redusere finansiell risiko fra overinvestering i marginalt lønnsomme felt.

Framtiden i våre hender mener, i likhet med WWF, at disse midlene bør bidra inn i en større satsning på flytende havvind og grønt hydrogen, og mener at regjeringen bør sette seg et konkret mål om å realisere 3 GW flytende havvind på norsk sokkel innen 2030. Dette vil være essensielt for å diversifisere økonomien og skape nye arbeidsplasser og verdier i et lavutslippssamfunn.

Kontakt:

Ida Thomassen

Leder for politisk avdeling i Framtiden i våre hender

ida@framtiden.no // 97 51 57 11